

א'רנה רוז'נסקה

האשה הסקסית שבאה מפולין,

היתה סמל'המין של התקופה ההיא. היא הזמינה את שמל'ו תיה אצל לוקה בר, והביאה את לבניה מפאריס — דבר שהיה בלתי נשמע בימים ההם. כיום היא חיה בארה"ב.

חנה אהרוני

נראית כאן (מימין) במערך כן, המגלגל על האחיות שהכריזו אז על שביתה. זה היה בראשית שנות החמישים. אהרוני היתה הכוכבת המיוחדת של ולין. הוא גידל ובנה אותה מילדות, עבר עימה בחו"ל, אחרי שנסגר ליליה'לו.

שושנה דמארי

שאיטיותה קשורה ביי כרון הדור בשם ליליה'לו, יחד עם שמו של נתן אלתרמן. תצלום אופייני זה מזכיר את התקופה, כאשר שר העם חזר את שירי אלתרמן — דמארי: „אני מצפת“, „כלניות“ ושאר פיזמונים.

טרקטיבי. כיצד להבין? ובכלל, כה הרבה ראשייתבות! מה ההבדל בין די.די.טי. וסי.איי.די. אין הבדל, לדעתו.

„ארבעת הגברים של הלהקה, יהלומי, רוזין, גרנובסקי ורוזין — נותנים לנו את המכסימום, בגללם טיפוסים של ארבעה אידיטיסים פלגמטיס-דפסקטיביים...“ (ג. דון. חדשות הערב, 27.6.46)

***

באותו מאמר, תחת הכותרת „מכירה כללית של שלאגרים בליי'לה לוו“, מתלהב כותבו משושנה דמארי: „ואחרונה אחרון נה חביבה שושנה דמארי. הבחורה והתאור מים הוא שיא חדש. הוא אינו נוסף מן הכלניות ואני מצפת... שכני משמאל הי פרוז בהתרגשותו. אשתו הרגישה: יצחק, מה אתה מתלהב כליכך? לא ראית אף פעם תימניה?“

קלצ'קין: „הביקורת בעיתונים היתה חשובה, והיתה חריפה מאד לפעמים. אחד המבקרים כתב על שחקנית אחת שהיא הרגה את אלתרמן. זאת לקחה את העניין ללב, ולמחרת באה לתיאטרון ממרת ב ככי ומיואשת לגמרי. אחד השחקנים, ש ריחם על השחקנית הצעירה, בירר את כתובתו של המבקר, (חיים גמזו) ביקר אצלו וסטר לו על פניו, באופן אישי.“

מבקרים רבים טענו שהסקצים בליי'לה לו לוקים ב„הומור עדיתי“ (מצחיק עד כמה אקטואלית הטענה גם לגבי הבמות הקטנות של היום) אבל בזה היה כוחו של ליליה“

קלצ'קין: „הקהל בא להאפלה עם פנסים“

לו, בהומור על דברים קטנים, על יחסי חברה, על טיפוסים של יוסיים ועל שבי-תות שכבר אז, מסתבר, היו באקטואליה (י. אורלנד):

אנו אחיות שלוש אבל יש להן בראש מה לתבוע ולדרוש!

על מינהגים ומנהגים בארץ-הקודש (שיר הויבל, ג. אלתרמן):

זהו מינהגנו במולדת — טוב שיש עוד זה, תודה לאל, לילדים קטנים יש יום-הולדת לילדים גדולים ישנו יובל.

קלצ'קין: „אני זוכר שהיה קהל מיוחד, שנשאר נאמן לתיאטרון גם בימי ההאפלה של המלחמה. זה היה הקהל עם הפנסים הקטנים. אפילו למבקר-הכרטיסים היה פנס קטן, וסידרו לו מין „פארוואן“ שכזה, מין מיכסה, שלא יראו את האור. לא פעם היו אועקות שהפסיקו את ההצגה.“

פעמים נגעתי בעננים, ופעמים אחרות הייתי עמוק באדמה, בלי פרוטה, עזוב ר' גלמוד. אבל כשאמר לי ההורסקופ, לך, עשה ותצליח, התלשתי להקים שוב את הליליה'לו.

„כי אם לאדם יש אמביציה, הוא מתגבר על הכל. אני עברתי את העולם עם ברכה צפירה, ועם שרה אסנת-הלוי, גיליתי את אסתר גמליאלית וגידלתי את חנה אהרוני. כשעזבו אותי הצפורים והתעופפו להם לקנים אחרים, נשארתי גלמוד, אבל הי אמביציה החייתה אותי שוב. גם הפעם אני לא מתכוון להרוויח כסף. בשבילי התיאטרון הוא לא עסק. בשבילי התיאטרון הוא חיים. כל החיים.“

„לכן, בחרתי באולם אינטימי, בבית

והקהל היה יורד למיקלטים, לפעמים אפי' לו לא ירדו. פשוט התרגלו. והפחד היה חולף בעזרת ליגלוג מר על הגורמים לי מלחמה. (אלתרמן):

שם באו'ם הם יושבים להם יחד, ומחייכים במתיקות ובטוב, ומאחלים זה לזה — ממש פחד — כחיות שיצאו מהכלוב, שותים להם ויסקי בכרים, ועורכים זה לזה כמין כייף, אך עוזבים רק את הקוליאריים הם אומרים, הלואי תישרףו!“

ולין: „לפני שנה אמר לי ההורסקופ שלי שאהיה יותר מפורסם, ואזכה להצלחה גדולה יותר, משראיתי אייפעם בחיי, ואני ראיתי תקופות רבות, מצבירות, כמה

שלום עליכם, כדי להציג את התוכנית הי חדשה, הבנויה כקטעי-נוסטלגיה וסאטי רה עדינה חדשה, מוגשים בצורה אלגנטיית.

„תיאטרון זה כמו לחם. אם אינו אפוי טוב, הוא דוחה, אם הוא נאה, חום בהיר, קליפתו פריכה ובצקו אפוי היטב, אז תענוג לגנוס בו.“

***

זה דברו של אדם אשר עשה פסי טיבליומר ותחרות-כשרונות עוד ב' שנת 1940. אחרי שבשנת '32 התחפש יחד עם שרה אסנת-הלוי לזוג בדואי, כדי שי יוכלו להסתגל למלון מפואר ברומניה, ולזכות ב„באנקטים מיוחדים“.

הוא שהביא את חנה אהרוני עד לוול' דורף אסטוריה, ואחריכך הביא לשם את

ולין: „ההורוסקופ אמר שאהיה מפורסם יותר!“

מריט מקבה. אין ספק, הוא בקיא בכל הי טריקס לעשיית כוכבים ולאפייית תגליות. וגם הפעם הוא מקווה שאולי יצליח לי הקים מטה של כתבנים צעירים, מיוחדים לליי'לה לו...“

הוא מראה בגאווה את המזכרת העתוני אית היפה ביותר שיש לו מאורי קיסרי, שהקדיש לו, לפני עשרים שנה, פליטון, שהסתיים כך:

„דראה את, לילית פעוטתי, בנייאדם מחולקים לשני סוגים: אלה המסדרים את האחרים והאחרים — שסודרו עליידי הי ראשונים... וחוששני לומר שהערב סידר ולין את כולנו.“

שושנה דמארי מעידה על משה ולין כי „יש לו כוח השפעה גדול, שתמיד השיג את הכוחות הטובים ביותר“. קלצ'קין טען ש„דווקא בשנות השפל הנוראות ביותר, הקים ולין תיאטרון עם הכוחות הטובים ביותר.“

ומישה אשרוב הסכים להופיע חניס אין כסף בליי'לה לו המחודש, לתקופה בלתי מוגבלת, לפי רצונו של ולין, ואילו את הסטודיו שלו נתן בחינם לחזרות. והרי סוף כל סוף היה זה ולין, שנתן למישה אשרוב 60 לירות לחודש, כשפוטר מ' הבימה, כדי שיוכל לפרנס אשה ושלושה ילדים. ואז היה מישה לוקח לתיאטרון את אשתו וילדיו על האופנוע, כדי שלא יצטרכו לקחת בייבי-סיטר.

אבל זה כבר שוב נוסטלגיה.

האימפרסריו כך אהב משה ולין לקרוא אז לעצמו, לפני שהעולם הזה המציא את המילה „אמרגן“. הוא עבר את העולם עם ברכה צפירה, גילה את אסתר גמליאלית וגידל את חנה אהרוני. „כל הציפורים התעופפו להם ובנו לעצמן קנים חדשים, אבל אני עודני מסוגל לגדל ציפורים חדשים!“